

z jara stavěly se tyče asi 6 m dlouhé a po nich se vinuly chmelné pruty. Proutky chmelové se na ně zaváděly a slaměnými stébly se na tyče přivazovaly. Když pruty rostly, chodilo se v řadech se žebříky a z těch se pruty uvazovaly. V sezoně česání chmele se tyče vytahovaly a to někdy ztěžka. Chmelné pruty se z nich shrnovaly a na podzim se tyče stahovaly do bráhů.

Práce s tyčemi byla vždy namáhavá a zdoluhavá. A co nejvíce bránilo rozšíření chmelných ploch a pěstování chmele ve velkém, bylo sušení chmelných hlávek v době česání chmele. Vždyť sušení chmele bylo odvislé jen na slunném počasí. Načesaný chmel se sypal na plátěné lísky. Ty se na noc ukládaly do kůlen, když vyšlo slunce, vynášely se na dvůr. Běda však, zafoukal-li vítr. Hlávky z lísek vyletovaly a rozletěly se po dvoře a musily se sbírat ručně. Přišla-li znenadání bouřka, chmel na lískách namokl. Bylo-li počasí deštivé, česání musilo se zastavit a česači chmele nepracovali. To bývala zlá nesnáze.

Aby se chmel mohl pěstovati ve velkém, bylo třeba zříditi místo tyčí pevné konstrukce z dřevěných sloupů a pruty chmele pak vésti po provázcích nebo po drátkách a dále sušiti chmel neodvisle na počasí.

Deštivé počasí, trvalé deště, chladno, zralý nebo už skoro přezrálý chmel, to vniklo lidem myšlenku sušiti chmel tak, aby se k němu topilo. Ve světnicích stavěly se podstavce na lísky, topilo se pod ně v kamnech. To šlo. Bylo to přece vydatnější než sušení na slunci. Ale i to bylo málo, bylo třeba nějakého vydatnějšího sušení.

Proto začaly se stavěti prostorné místnosti, topilo se v nich ve zvláštních topeništích a plátěné lísky byly zaměněny za lísky s drátěným pletivem a to dvoje, troje i více nad sebou.

Tyto úpravy, sloupové konstrukce a zařízení sušáren to byly, které z drobné výroby umožnily velkovýrobu ve chmelařství, a to nejen pro domácí pivovarnictví a průmysl, ale i pro vývoz do ciziny a přinesly bohatství do chmelařských krajů a vesnic, ty způsobily, že Kněževs se stala výstavnou obcí.

A tehdy průkopníkem rozvoje ve chmelařství v našem kraji byl právě Jakub Štros.

Během roku 1956 se v Kněževsi narodili:

Antonín Vrábík, 30. 1. 1956, otec Antonín, čp. 23, kovodělník
Jana Marková, 4. 1. 1956, otec Jaromír, bytem v čp. 97, šofér
Jiří Céděl, 10. 5. 1956, otec Vladimír z čp. 84, člen JZD
Eva Kautová, 2. 7. 1956, otec Jiří, bytem v čp. 290, železničář
Jaroslav Bachleda, 24. 7. 1956, otec Štefan, čp. 67, člen JZD
Alena Kučerová, 26. 8. 1956, otec Václav, čp. 41, horník

Sušení chmele

Narodili se

Jindřich Hammerschmied, 13. 4. 1956, otec Jindřich, čp. 297, horník
Danuše Linhartová, 19. 9. 1956, otec Jaroslav, čp. 223, stavitel

Zemřeli V roce 1956 zemřeli:

Hedvika Modrová, 72letá, výměnkářka z čp. 36, vdova
po Rudolfu M.
Marie Richtrová, 76letá, důchodkyně z čp. 115
Antonín Doubek, 51letý, důchodce z čp. ?, dříve dělník
v železárnách
Marie Štrosová, 79letá, dříve majitelka čp. 124, svobodná
Marie Haunerová, 84letá, žena po řezníku z čp. 239
Lotylda Moravcová, 56letá, vdova po četnickém strážmistru
Marie Turečková, 79letá, žena Frant. Turečka z čp. 2, domkáře
Anna Slapničková, 68letá, vdova, důchodkyně z čp. 209
Anna Fojtíková, vdova, 66 letá, žena Karla F., domkáře z čp. 159
Rudolf Fojtík, 60letý, zedník a domkář
Magdalena Fojtíková, 80letá, z čp. 12, vdova po Františku F.,
důchodkyně
Anna Klaubrová, 80letá, z čp. 12, vdova po Františku K.,
důchodkyně
Václav Polcar, 80letý, dělník, důchodce, z čp. 304
Žofie Frelichová, 74letá, žena Konráda Frelicha z čp. 198

Sňatky Sňatek uzavřeli:

Vác. Tůma a Marie Peňázová z čp. 171,
Otakar Hausl a Naděžda Černá z čp. 252
Mir. Černý a Věra Hájková z čp. 93
Alois Merhaut a Irena Černá z čp. 252
Ant. Kreisl a Anna Kusová z čp. 18
Karel Vála a Marta Štuksová z čp. 98
Lad. Koubek a Lud. Píšová z čp. 98
Ing. Zwetler a Vlasta Baziková z čp. 40
Luděk Bazika a I. Holá z čp. 40
Jaroslav Linhart a Danuše Závorová z čp. 223
Jan Löffelmann a Hedvika Pavlová, čp. 38

Z historie domu, hostince čp. 102

Historie domu čp. 102

Král Jan vysadil asi roku 1318 Kněževs právem zákupním, přivedl do Kněževsi Němce. Ti dali vsi německé jméno Herrndorf, které převládlo až do konce 14. století. Proto vyskytovala se jména německá jako Frenzl, Hanus, Henl, Pertold apod. Kolonisté němečtí, usazující se u nás právem zákupním, často založili ves opodál starého sídliště (českého) a dali vsi jméno německé. Tak stará osada Kněževs s týncem ležela v Tenclích na okraji katastru k Přílepům a Němci posunuli ji více do středu katastru.

Při vysazení právem zákupním r. 1318 byla veškerá půda rozdělena na 42 lány. 1 lán přidělen byl rychtáři jako lán svobodný. Rychtáři přidělena byla také krčma (pravděpodobně nynější hostinec čp. 102), při této krčmě musil držeti řezníka a pekaře. Rychtář musil držeti jednoho koně jízdného, a proto mu byla přidělena i louka. Hostinec čp. 102 je pravděpodobně bývalá krčma, přidělená rychtáři. Za touto krčmou, jejíž skica je zde uvedena, býval na straně severní mezi čp. 121 a 101 řeznický krám, malý domek ze dřeva, a přes silnici na sever stával až asi do roku 1930 velký, vysoký dům čp. 24. Řeznický krám dal majitel čp. 24 asi před 70 lety zbořit.

Dům čp. 24 – předpokládaná rychta, byl zvláštní, prostorný dům zděný, taktéž i krčma byla zděná a i stavby ve dvoře čp. 24. U čp. 24 byly spíše povrchové sklepy, nad nimi do ulice 3 světnice, prostřední největší a nejvyšší s klenutým stropem. Střechy všech těchto budov byly z došků, nad čp. 102 ze šindelů. Proto stalo-li se, že oheň zničil krytinu, jejich zděný spodek zůstal a krytina se obnovila.

Protože dům čp. 24 upoutával svou zvláštností, výškou a rozsáhlostí, když okolní stavby všech statků byly malé, nízké a chatrné, lidé se domnívali, že to byl snad klášter, neboť slyšeli, že tu byl kněžský, řeholnický řád, premonstráti, přišli také asi r. 1318 z Teplé. Snad byli ve dvoře rychty v komorách nějaký kratší čas ubytováni.

Souvislost čp. 24 (rychty) a řeznického krámu je patrná z toho, že majitel čp. 24 (F. Kraupner) dal krám zbořiti, aby se dům čp. 121 (škola) prodloužit na místo krámu mohl.

Dnes je čp. 102 majetkem místního národního výboru a to od roku 1950. Z dřívějších držitelů hostince s polnostmi byla, pokud se dá zjistiti, Háta Štýbrová, jež dala před kostelem postavit železný křížek na kamenném podstavci opatřený letopočtem 1842. Po ní to byl Antonín Majer, Němec, kterýž ji prodal r. 1874 Jakubu Štrosovi, syn jeho Emil Štros prodal hostinec bez polí Antonínu a Anežce Kučerovým, ti pak Josefu Valešovi z Plzně. Josef Valeš prodal hostinec Emilu Fraňkovi, ten pak předal jej svému zeti Miroslavu Neubertovi, kterýž prodal čp. 102 krušovickému pivovaru.

Krušovický pivovar provedl na hostinci větší opravy: prkenné štítý domu dal omítnout, okna ve výčepní místnosti vyměnil za nová okna trojdílná.

Od roku 1950 náleží místnímu národnímu výboru. MNV hostinec pronajal Jednotě. Její vedoucí Antonín Trněný s porozuměním provedl úpravy vnitřní: byla to nová podlaha parketová, probourání zdi mezi lokálem a malou místností za ním. Tak vzniklo

jakoby malé jeviště, jež pro menší kulturní akce je velmi vhodné. Dal oddělití lokál od kuchyně chodbičkou. Západní štít budovy, protože omítka již opadala, pokrytí dal eternitovými tabulkami.